

Kvotplikt för biodrivmedel samt ramar för utgiftsområdena 20 och 23

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett miljö- och jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) och motioner i de delar de berör utskottets ansvarsområde. I propositionen föreslås bl.a. en lag om kvotplikt för biodrivmedel samt ramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Miljö- och jordbruksutskottet, som bereder ärenden om anslag inom de två utgiftsområdena 20 och 23, begränsar sitt yttrande till förslagen om utgifternas fördelning på utgiftsområden samt det ovan nämnda lagförslaget.

I yttrandet föreslår miljö- och jordbruksutskottet att finansutskottet ska tillstyrka regeringens lagförslag om kvotplikt för biodrivmedel. Därmed avstyrks de motioner som väckts med anledning av förslaget. Miljö- och jordbruksutskottet föreslår vidare att finansutskottet ska tillstyrka regeringens förslag till ramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Vidare bör finansutskottet tillstyrka regeringens förslag till preliminär fördelning av utgifterna för 2015–2017 i berörda delar. Motstående motionsförslag i dessa delar bör avstyrkas.

I yttrandet finns tre avvikande meningar avseende förslaget om kvotplikt för biodrivmedel. Avvikande meningar har därutöver avgetts från S, MP, SD och V till förmån för förslagen om de två här aktuella utgiftsområdena i respektive partimotion.

Utskottets överväganden

Lag om kvotplikt för biodrivmedel

Propositionen

Enligt propositionen kräver regeringens mål och långsiktiga ambitioner avseende omställningen av transportsektorn omfattande insatser exempelvis i form av investeringar från privata aktörer. Ekonomiska och administrativa styrmedel som är kostnadseffektiva, långsiktigt hållbara och förutsägbara är viktiga för att få till stånd den önskade utvecklingen. Ett kvotpliktssystem för ökad låginblandning av biodrivmedel, i kombination med en drivmedelsbeskattning som är långsiktigt hållbar gentemot unionsrätten samt fortsatt skattebefrielse för höginblandade och rena biodrivmedel, kan sammantaget utgöra ett långsiktigt hållbart och förutsägbart ramverk i form av en långsiktig strategi för främjande av hållbara biodrivmedel. Regeringen föreslår därför att en lag om kvotplikt för biodrivmedel införs.

När det gäller kvotplikt för bensin och dieselbränsle föreslår regeringen att den som är kvotskyldig ska se till att det för varje kalenderår finns en viss andel biodrivmedel i den kvotpliktiga volymen bensin eller dieselbränsle. Med biodrivmedel avses vätskeformiga bränslen som framställs av biomassa och som är avsedda för motordrift. Med bensin avses ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om gemensamma tulltaxan. Med dieselbränsle avses ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001. Kvotskyldig är den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § 1 och 2 lagen om skatt på energi för kvotpliktiga volymer. Med kvotpliktig volym avses den mängd bensin, exklusive alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen, eller dieselbränsle, inklusive den volym biodrivmedel som blandats in eller ingår i bränslet, som den kvotskyldiges skattskyldighet har inträtt för under ett kalenderår enligt 5 kap. lagen om skatt på energi.

I propositionen föreslås vidare att andelen biodrivmedel i dieselbränsle ska uppgå till sammanlagt minst 9,5 volymprocent av den kvotpliktiga volymen, varav minst 3,5 procentenheter ska bestå av särskilt anvisade biodrivmedel. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med särskilt anvisade biodrivmedel och hur andelen biodrivmedel i dieselbränsle ska beräknas och uppfyllas. Andelen biodrivmedel i bensin ska uppgå till minst 4,8 volymprocent av den kvotpliktiga volymen bensin. Från och med den

1 maj 2015 ska denna andel uppgå till minst 7 volymprocent av den kvotpliktiga volymen bensin. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur andelen biodrivmedel i bensin ska beräknas och uppfyllas.

Kvotplikten får endast fullgöras med biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterierna enligt lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Den som är kvotskyldig ska varje år redovisa till tillsynsmyndigheten hur kvotplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om redovisning av kvotplikt. En förseningsavgift på 5 000 kronor ska tas ut av en kvotskyldig som inte lämnar en redovisning om hur kvotplikten har uppfyllts i rätt tid. Förseningsavgiften får sättas ned eller efterges om det finns synnerliga skäl. Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgiften. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om förseningsavgiften. Om en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning ska avgiften lämnas för indrivning. Indrivning får verkställas enligt utsökningsbalken.

En kvotpliktsavgift ska tas ut av en kvotskyldig som inte har uppfyllt kvotplikten för ett kalenderår. Avgiften ska vara högst 20 kronor per liter biodrivmedel som saknas i den kvotpliktiga volymen. Kvotpliktsavgiften får sättas ned eller efterges om det finns synnerliga skäl. Tillsynsmyndigheten prövar frågor om kvotpliktsavgiften. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om kvotpliktsavgiften. Om en kvotpliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning ska avgiften lämnas för indrivning. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

När det gäller tillsyn och tillsynsmyndighet föreslås i propositionen att den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs. Den som är eller har varit kvotskyldig ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen. Den som är eller har varit kvotskyldig ska spara uppgifter som har betydelse för bedömning av hur kvotplikten har uppfyllts. Uppgifterna ska sparas i sju år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser. Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.

Tillsynsmyndighetens beslut om förseningsavgift, om kvotpliktsavgift eller om föreläggande som har förenats med vite får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Slutligen föreslås att lagen om kvotplikt för biodrivmedel ska träda i kraft den 1 maj 2014. År 2014 ska den som är kvotskyldig se till att det för tiden fr. o.m. maj t.o.m. december finns en viss andel biodrivmedel i den kvotpliktiga volymen bensin eller dieselbränsle.

Motionerna

Regeringen vill i maj 2014 införa en kvotplikt som innebär att drivmedelsbolagen ska ha minst 9,5 volymprocent förnybar råvara i dieseln. Kvoten ska delas upp så att minst 3,5 volymprocent är förbehållen biodrivmedel som kan anses ha extra fördelar utöver hållbarhetskriterierna. Enligt kommittémotion T517 (S) yrkande 25 klarar marknaden av att höja kvotplikten till minst 11 procent och därefter låta den följa en trappa för kommande år. Andelen biodrivmedel med särskilda fördelar bör höjas till 5 volymprocent i ett första steg.

Enligt motion Fi272 (S) yrkande 1 krävs ökade ambitioner för kvotplikten. Motionären anser att regeringen är långt ifrån att nå sitt mål om en fossiloberoende fordonsflotta och att det kommer att krävas flera steg för att närma sig målet. Ett steg på vägen är regeringens förslag om kvotplikt på biodrivmedel, men ambitionerna är tyvärr inte tillräckliga. För att efterfrågan ska öka och för att investeringar ska vara lönsamma för industrin måste politiken våga mer. Den nivå som regeringen anger för kvotplikten är alldeles för låg för att det ska vara värt för industrin att produktutveckla. Med rätt politiska beslut kan utvecklingen drivas framåt. Drivmedelsbolag behöver incitament för att fortsätta investera i produktion av förnybara drivmedel. Regeringens förslag räcker inte till. Marknaden har sprungit om regeringen som nu ligger i bakvattnet. Det är viktigt att de uppsatta reglerna medför en utmaning och leder till utveckling både för att kunna nå målet om fossilfri fordonsflotta men också för att utveckla nya arbetstillfällen i en industri som har möjlighet att växa.

Vidare krävs enligt yrkande 2 övergångsregler för att säkerställa utvecklingen av biodrivmedel med högre miljökvalitet. Den inhemskt producerade etanolen har hög kvalitet ur miljösynpunkt. För att kunna växa och utvecklas är det viktigt att vi har spelregler som ger en långsiktighet och trygghet för att kunna investera i ytterligare utveckling. Regeringen bör därför se till att bevaka intresset för de biodrivmedel som har högre kvalitet miljömässigt, och besluta om övergångsregler som gäller fram tills EU-direktivet om skärpt minimikrav på etanolens CO₂-reduktion till 50 procent gälla den 1 januari 2017. Annars finns det risk för att drivmedel med bättre miljö kvalitet utkonkurreras, att måluppfyllelsen därmed blir lägre och att dessutom utvecklingen av arbetstillfällen och ytterligare förbättrad kvalitet hotas.

Enligt kommittémotion T526 (MP) yrkande 46 bör regeringen i samband med införandet av kvotplikt säkerställa biodrivmedlens klimatnytta genom att i första hand ställa krav på att de biodrivmedel som ingår ska ha en klimateffektivitet på minst 50 procent (i enlighet med de EU-riktlinjer som träder i kraft först 2017) eller i andra hand vidhålla kravet på att etanolen ska vara "ren" (dvs. odenaturerad) fram till dess att EU:s skarpare regler träder i kraft. Enligt motionärerna finns det en betydande risk för att regeringens förslag på kvotpliktssystem kommer att leda till import av etanol med dålig klimatprestanda, t. ex. majsetanol från USA. Orsaken är att

regeringen släpper kravet på att etanolen som låginblandas ska vara odaturerad. Det är inte denatureringen i sig som påverkar klimatnyttan, utan de bieffekter kravet ger. All amerikansk etanol är denaturerad och stängs ute från den svenska marknaden med dagens krav. Regeringen föreslår alltså att man ändrar på detta. EU:s hållbarhetskriterier kräver i en första period enbart klimatprestanda på 35 procent, och löser alltså inte problemet i nuläget. Kravet på odaturerad etanol ger indirekt en klimateffektivitet på minst 62 procent (såtillvida att etanolen är svensk).

Enligt motion Fi243 (SD) yrkande 2 bör regeringen avstå från att införa kvotplikt för låginblandning av biodrivmedel. Som argument för att tvinga fram användande av biodrivmedel anförs i huvudsak den klimatnytta dessa bränslen påstås generera. Detta menar motionären är felaktigt, åtminstone när det gäller första generationens biodrivmedel. Konsekvensen av ökat användande av dessa bränslen, framförallt uppodling av ny mark, förändrar markanvändningen på ett sätt som genererar en koldioxidskuld som det kommer att ta många årtionden att kompensera för. I klartext innebär det att utsläppen av koldioxid ökar för årtionden framåt. Samtidigt riskerar ovärderlig orörd natur att försvinna, inte minst sydamerikansk regnskog, vilket drabbar världens biologiska mångfald. Ett annat problem med biodrivmedlen är att många motorfordon inte är konstruerade ens för en låginblandning, utan havererar, med stora konsekvenser för enskilda privatpersoner. Vidare har personer inom bl.a. FN lyft fram tydliga konflikter mellan biodrivmedelsframställning och global livsmedelsförsörjning.

Utskottets ställningstagande

Det övergripande målet för den svenska miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Förverkligandet av visionen om inga nettoutsläpp av klimatgaser i atmosfären 2050 och den långsiktiga prioriteringen för att åstadkomma en fossiloberoende fordonsflotta 2030 kräver en ambitiös klimat-, energi- och miljöpolitik. Generellt verkande styrmedel bör utgöra grunden för omställningen. Som regeringen anför kan dessa styrmedel dock behöva kompletteras med mer riktade styrmedel som främjar bl.a. teknisk utveckling. För att få avsedd effekt är det viktigt att insatserna är kostnadseffektiva, långsiktigt hållbara och förutsägbara. I likhet med regeringen anser utskottet att de åtgärder som nu föreslås sammantaget kan utgöra en långsiktig strategi för främjande av hållbara biodrivmedel. Införandet av kvotpliktssystemet är avsett att bidra till att de energi- och klimatpolitiska mål som riksdagen har fastställt uppfylls senast 2020. Kvotpliktssystemet är också ett instrument för den långsiktiga prioriteringen för att åstadkomma en fossiloberoende fordonsflotta 2030 och visionen om inga nettoutsläpp av klimatgaser i atmosfären 2050. Man bör, som framhålls i propositionen, sträva efter att kvotplikten ska vara teknikneutral, men det är även viktigt att främja ny och mer effektiv teknik med minskade utsläpp av växthusga-

ser. Som framgår av propositionen är en av avsikterna med kvotplikten att successivt öka andelen hållbara biodrivmedel, med fokus på biodrivmedel med extra fördelar. Sammanfattningsvis konstaterar utskottet att det genom bl.a. kvotpliktsystemet skapas goda villkor för biodrivmedel och ett långsiktigt instrument för fortsatt utveckling på detta område. Utskottet, som noterar att förslagets förenlighet med statsstödsreglerna ska godkännas av kommissionen, tillstyrker därmed att en lag om kvotplikt för biodrivmedel införs. Därmed avstyrks motion Fi243 (SD) yrkande 2.

Som regeringen föreslår bör kvoten för dieselbränsle vid kvotpliktsystemets införande i maj 2014 sättas till minst 9,5 volymprocent biodrivmedel i dieselbränsle. Kvoten bör delas upp så att minst 3,5 volymprocent är förbehållen biodrivmedel som kan anses ha extra fördelar utöver hållbarhetskriterierna, såsom biodrivmedel producerade av avfall, restprodukter, cellulosa och lignocellulosa. Utskottet anser i likhet med regeringen att den föreslagna nivån är ambitiös och att den kan bedömas vara praktiskt genomförbar mot bakgrund av de bestämmelser om möjliga inblandningar som finns i drivmedelslagen (2011:319) och hur marknaden ser ut och fungerar i dag. Som redovisas i propositionen får enligt drivmedelslagen dieselbränsle innehålla maximalt 7 volymprocent FAME (fettsyrametylestrar). Det finns däremot ingen begränsning för andelen syntetiskt biodieselbränsle såsom hydrerad vegetabilisk olja (HVO) eftersom HVO är kemiskt nästan identisk med det dieselbränsle som den ersätter. Under 2011 utgjorde FAME 4,9 volymprocent av den sålda volymen dieselbränsle. Den totala andelen HVO uppgick till knappt en volymprocent. HVO bedöms under 2012 ha ökat till omkring 2 volymprocent. Drygt 80 volymprocent av allt dieselbränsle som såldes 2011 innehöll biodrivmedel (FAME eller HVO), en andel som beräknas ha ökat under 2012. Inblandningen av FAME uppgår i dag till mellan 5 och 7 volymprocent i dieselbränsle som säljs på publika säljställen, dvs. i princip maximal tillåten inblandning av FAME i dieselbränsle enligt drivmedelslagen. En stor del av det dieselbränsle som i dag säljs utan inblandning av biodrivmedel bedöms användas i sådana verksamheter som i dag ger rätt till skattenedsättning, såsom arbetsfordon inom skogsbruk, jordbruk och gruvnäring samt användning i skepp och tåg samt för elproduktion. Under 2011 startade ett drivmedelsbolag försäljning av ett dieselbränsle med 7 volymprocent FAME och upp till 23 volymprocent HVO från tallolja. Ytterligare två drivmedelsbolag har under 2012 lanserat ett dieselbränsle med inblandning av ca 7 volymprocent FAME och 15–17 volymprocent HVO baserat på bl.a. rapsolja och animaliska fetter. Alla dieselbränslefordon bedöms kunna köras på dieselbränsle med upp till 7 volymprocent FAME HVO, som kemiskt fungerar nästan identiskt som dieselbränsle, kan blandas in i konventionellt dieselbränsle till höga nivåer och ändå klara bränslestandarderna och användas i alla dieselbränslefordon utan särskilda anpassningar. Då ökad inblandning av FAME och HVO inte kräver anpassning av tankstationer eller depåer är bedömningen att kvoten kan sättas högre än

dagens faktiska inblandningsnivåer redan under 2014. Därför kan kvoten för dieselbränsle vid införandet i maj 2014 vara minst 9,5 volymprocent. Utskottet ställer sig positivt till en ökad ambition men delar regeringens bedömning att ytterligare justeringar av kvoten för dieselbränsle bör avvaktas i väntan på kommande förhandlingar om Europeiska kommissionens förslag om ändringar i förnybartdirektivet och bränslekvalitetsdirektivet. Vidare bör uppmärksammas att det samtidigt pågår EU-förhandlingar om ett eventuellt direktiv om indirekt förändrad markanvändning (ILUC). I förhandlingarna driver Sverige att kommissionens ansats bör justeras så att de föreslagna restriktionerna inriktas mot biodrivmedel med höga ILUC-faktorer och inte de biodrivmedel som uppvisar en god klimatprestanda, t.ex. etanol. Om resultatet av dessa förhandlingar påverkar förutsättningarna för kvotpliktssystemet har, som framgår av propositionen, regeringen för avsikt att återkomma vid ett senare tillfälle i denna fråga. Utskottet konstaterar avslutningsvis att lagförslaget skapar ett långsiktigt ramverk som kan utgöra en del av grunden för en långsiktig strategi för främjande av hållbara biodrivmedel. Genom bl.a. införandet av kvotpliktssystemet höjs andelen förnybar energi till en nivå som motsvarar vad som är praktiskt genomförbart i närtid. Kvotpliktssystemet är dock ett instrument som måste utvecklas över tiden allteftersom tidpunkten för uppfyllandet av tidsatta målsättningar närmar sig. De aktuella förslaget får därmed ses som ett första steg i det fortsatta arbetet. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Fi272 (S) yrkande 1 och T517 (S) yrkande 25.

I och med att beskattningen av etanol i bensin föreslås utformas på ett sådant sätt att den inte innebär statsstöd försvinner dagens s.k. tullvillkor för etanol, eftersom detta villkor syftar till att motverka överkompensation. Tullvillkoret innebär att skattenedsättningen villkoras av att etanolen, eller motsvarande mängd etanol, har anskaffats och antingen har tulldeklarerats som odenaturerad etanol eller – när etanolen har framställts inom EU – har uppfyllt motsvarande krav när etanolen levererats från producenten. Som framhålls i propositionen har tullvillkoret dock även haft effekt på importen av utomeuropeisk etanol. Vid import från länder utanför EU gäller en hög tull för odenaturerad etanol (0,192 euro/liter). Därför är utomeuropeisk etanol som importeras för låginblandning inte konkurrenskraftig i förhållande till etanol från Sverige och övriga EU-länder i dag. Som en följd av detta består den låginblandade etanolen i dag nästan uteslutande av etanol från Sverige och EU. Utan tullvillkoret kommer utomeuropeisk etanol för låginblandning att kunna importeras som denaturerad etanol till en lägre tull (0,102 euro/liter). Utomeuropeisk etanol bedöms då kunna bli mer konkurrenskraftig i förhållande till europeisk etanol, vilket skulle kunna innebära att svenskproducerad etanol åtminstone periodvis utsätts för ökad konkurrens och prispress. Ökad konkurrens från denaturerad etanol från tredje land bedöms kunna ge lägre etanolpriser för låginblandning i Sverige. Pumppriset på 95-oktanig bensin uppskattas kunna bli upp till 0,10 kronor per liter lägre utan tullvillkoret. Enligt regeringen kan en ökad

andel utomeuropeisk etanol på kortare sikt påverka den genomsnittliga växthusgasreduktionen för den etanol som används i Sverige. Enligt Energimyndigheten var genomsnittet för växthusgasreduktion för etanol som användes i Sverige 62 procent under 2011, vilket är relativt högt i jämförelse med flera etanolkvaliteter på de globala marknaderna. Risken för sänkningar av den genomsnittliga växthusgasreduktionen minskar dock över tiden, då den i förnybartdirektivet föreskrivna successiva ökningen av de krav som ställs på drivmedlen i detta avseende ökar. Som redovisas i propositionen kan det slopade tullvillkoret innebära att lönsamheten för svenska etanolproducenter blir mer beroende av skördeutfall i olika länder, valutafluktuationer samt styrmedelsutvecklingen i stora producent- och konsumentländer som USA och Brasilien. Samtidigt innebär förslaget att efterfrågan på etanol, inklusive svenskproducerad etanol, kommer att öka då kvoten för bensin höjs till minst 7 volymprocent i maj 2015. En sådan ökning från dagens inblandning av etanol i bensin på 4,8 volymprocent bedöms långsiktigt stärka förutsättningarna för produktion av sådana biodrivmedel som kan blandas in eller ingå i bensin, däribland etanol. Vidare ska de minskade växthusgasutsläppen genom användningen av biodrivmedel och flytande biobränslen, jämfört med användningen av fossila bränslen, vara åtminstone 50 procent den 1 januari 2017 (se artikel 17.2 i förnybartdirektivet). Detta ska jämföras med dagens krav på 35 procents minskning. Kommande skärpning av kravet på växthusgasreduktion från 35 volymprocent till 50 volymprocent bedöms gynna produktion av hållbara biodrivmedel. Eftersom beskattningen av etanol i bensin föreslås utformas på ett sådant sätt att den inte innebär statsstöd medför det, som utvecklats ovan, att dagens tullvillkor för etanol försvinner i skattelagstiftningen. Utskottet avstyrker mot bakgrund av det anförda motionerna Fi272 (S) yrkande 2 och T526 (MP) yrkande 46.

Fördelning av utgifterna på utgiftsområden

Propositionen

I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) föreslås beslut om fördelning av utgifterna på utgiftsområden för 2014 och godkännande av en preliminär fördelning av utgiftsramarna för 2015–2017. I tabell 1 redovisas regeringens förslag till ramar för de två aktuella utgiftsområdena under perioden 2014–2017. För en närmare beskrivning av regeringens underlag för förslagen till ramar inklusive de förslag till anslag som ramarna är baserade på hänvisas till budgetpropositionen i aktuella delar.

Tabell 1 Regeringens förslag till ramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för åren 2014–2017 samt oppositionspartiernas motsvarande förslag uttryckt i skillnader mot regeringens förslag (miljoner kronor)

		2014	2015	2016	2017
UO20	Regeringen	5 156	5 138	5 109	5 080
	S	+850	-	-	-
	MP	+4 139	+4704	+4 774	+4774
	SD	+120	+220	+320	+420
	V	+2 085	+2 320	+2 370	-
UO23	Regeringen	15 278	14 634	14 849	14 909
	S	+312	-	-	-
	MP	+857	+1 042	+1 242	+1 242
	SD	+1 226	+1 656	+1 856	+2 056
	V	+1 005	+1 005	+905	-

Motionerna

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

I Socialdemokraternas partimotion 2013/14:Fi308 av Mikael Damberg m.fl. föreslås en ökning av ramen för utgiftsområdet med 850 miljoner kronor för 2014 jämfört med regeringens förslag. För att klara miljömålen föreslår partiet ett miljömålsinvesteringsprogram. Därutöver vill man genomföra insatser för att hejda övergödningen och klara den biologiska mångfalden. Det svenska systemet med 16 miljömål som fastslagits av riksdagen måste få en starkare ställning i svensk miljöpolitik. Partiet menar att det lokala engagemanget för att nå miljömålet är viktigt. Därför föreslås en miljömålsmiljard till ett miljömålsinvesteringsprogram under fyra år. Det handlar också om skydd av tätortnära natur för att bevara biologisk mångfald, eller åtgärder som minskar barns exponering för farliga ämnen. Att hejda övergödningen i Östersjön och Västerhavet är en viktig prioritering för Socialdemokraterna. För att förbättra havs- och vattenmiljön vill partiet bl.a. satsa på mer biogas i lantbruket, ge musselodlare ersättning för att de tar bort näringsämnen ur havet samt satsa mer pengar än regeringen på landsbygdsprogrammet som kan ge ersättning för grödor och våtmark som binder utsläpp av näringsämnen. Biologisk mångfald är central för att upprätthålla ett hållbart ekosystem. I Socialdemokraternas budgetalternativ avsätter vi mer resurser än regeringen. Utsläppen från trafiken ökar och utan åtgärder kommer Sverige inte att nå de klimatmål som beslutats av riksdagen. Partiet föreslår ett system med miljöbilsbonus där den som köper en bil med lägre utsläpp får en premie.

Enligt vad som anförs i Miljöpartiets partimotion 2013/14:Fi319 av Gustav Fridolin m.fl. vill partiet öka utgiftsområdets ram och avsätta 4 139 miljoner kronor mer för 2014 än regeringen. Av tabell 1 framgår att Miljöpartiet även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört

med regeringens förslag under perioden 2015–2017. Partiet anslår medel som bl. a. används till att införa ett rikstäckande stöd till gårdar som producerar biogas, ett så kallat metanreduceringsstöd. Vidare föreslås ett stöd för klimatinvesteringar i kommuner och regioner (KLOKT-stöd) samt inrättandet av ett anslag för klimatsatsningar utanför biståndsramen under utgiftsområde 20. Den biologiska mångfalden i våra skogar utarmas. Områden som borde skyddas avverkas i brist på pengar. I budgeten för 2013 återställde regeringen en del av de neddragningar som tidigare riktades mot skyddet av skogar. Miljöpartiet föreslår att anslagen för skydd av skogar och annan värdefull natur höjs etappvis och kraftfullt. Regeringen gjorde en tillfällig höjning av anslagen för havsmiljön, som sedan upphörde förra året, och nu föreslås att anslaget delvis återställs. Miljöpartiet anser att Sverige ska intensifiera arbetet för att minska spridningen av miljögifter. Det behövs en vassare tillsyn och att vi mer aktivt tar vara på de möjligheter som EU:s kemikaliereregler nu ger både nationellt och europeiskt.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2013/14:Fi282 av Jimmie Åkesson m.fl. en ökning av ramen för utgiftsområdet i förhållande till regeringens förslag med 120 miljoner kronor för 2014. Sverigedemokraterna tar situationen i vårt inland Östersjön på allvar och ökar anslagen för att sanera och återställa förorenade områden samt för åtgärder för havs- och vattenmiljö. Sverigedemokraterna föreslår även en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017.

Vänsterpartiets förslag till ökning av utgiftsområdets ram framgår av partimotion 2013/14:Fi254 av Jonas Sjöstedt m.fl. Regeringens förslag till budget för utgiftsområdet innebär fortsatt sänkta miljö- och klimatambitioner. Anslagsnivåerna är otillräckliga för att Sverige ska uppnå 14 av våra 16 nationella miljö kvalitetsmål. Inte heller är nivåerna tillräckliga för att Sverige globalt ska ta sitt klimatansvar eller leva upp till åtaganden i Nagoya om att bromsa utarmningen av biologisk mångfald. Det krävs politiska lösningar på miljö- och klimatproblemen och sammantaget föreslår Vänsterpartiet att utgiftsområdet tillförs 2 085 miljoner utöver regeringens förslag för 2014.

Av tabell 1 framgår att Vänsterpartiet även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2016.

Därutöver föreslår Vänsterpartiet ett nytt klimatbistånd med nya additionella medel. Detta finansieras med 1 miljard kronor 2013 och 1,5 miljarder kronor för åren 2014 respektive 2015. Dessa medel återfinns i vårt förslag till anslag under utgiftsområde 7.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Socialdemokraternas förslag i partimotion 2013/14:Fi308 till ram för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för 2014 är 312 miljoner kronor högre än regeringens. Partiet vill utveckla landsbygden –

och utveckla landsbygdens näringsliv. Genom att bidra till att grundläggande service för näringsidkare finns på plats i hela landet skapas bättre förutsättningar för alla landsbygdens företag. Man vill också få fram fler innovationer på landsbygden. Investeringsstöd ska leda till mer konkurrenskraftiga företag. Partiet har höga ambitioner för ett ekologiskt hållbart jordbruk som också är tryggt för konsumenten, och en djurhållning i världsklass. Svenska konsumenter har rätt till mat av hög kvalitet och med hög säkerhet. Svensk mat har ofta högre kvalitet och är producerad efter tuffa miljökrav och djurskyddsregler. Detta är inte gratis för producenterna, och därför behöver jordbruket ett visst stöd för att inte missgynnas otillbörligt i den internationella konkurrensen. Partiet vill särskilt stödja innovativa verksamheter, eftersom marknaden tenderar att generera för få innovationer. Innovationsstödet ska koordineras med övrigt stöd till innovationer. För att landsbygden ska utvecklas och bidra till svensk tillväxt behöver tillgången till it-infrastruktur, inte minst bredband, förbättras. I stödet ryms stöd till utbyggnad av bredband i hela landet. Socialdemokraterna har drivit att EU-stöden till landsbygd och jordbruk ska styras om till att gälla mer ersättningar för åtgärder som gynnar det allmänna, t.ex. miljöåtgärderna i landsbygdsprogrammet. Det vill partiet fortsätta med.

Miljöpartiet föreslår i sin partimotion 2013/14:Fi319 att ramen för utgiftsområde 23 ska vara 857 miljoner kronor högre än regeringen föreslår för 2014. Av tabell 1 framgår att Miljöpartiet även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017. Miljöpartiet vill bl.a. återföra ett särskilt anslag för åtgärder för att stärka det ekologiska lantbruket. Finansieringen från landsbygdsprogrammet är ett centralt styrmedel i miljöarbetet. När EU nu skär ner stödet till landsbygdsprogrammet vill partiet kompensera detta genom en ökad nationell finansiering. Miljöpartiet vill samtidigt ändra inriktningen på landsbygdsprogrammet och prioritera omställning till ekologisk produktion. Det behövs en allmän skärpning av djurskyddet i Sverige. Partiet vill bl.a. inrätta en djuretisk ombudsman, skärpa Jordbruksverkets arbete med föreskrifter och tillsyn enligt djurskyddslagen, satsa på alternativ till djurförsök och öka ersättningar för viltskador för att minska konflikter kring rovdjuren.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2013/14:Fi282 en ökning av ramen för 2014 med 1 226 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Enligt Skogsstyrelsen har miljöhänsynen inte alltid levt upp till en acceptabel nivå. Sverigedemokraterna vill skjuta till ytterligare resurser till Skogsstyrelsen för att enklare och oftare kunna bistå med rådgivning till markägarna. Partiet vill också öka anslagen till Sveriges Lantbruksuniversitet. Man skjuter till medel till forskning inom skogsnäringsen. Partiet vill dessutom utöka antalet fiskodlingar och skjuter därför till resurser för att öka odlingen av matfisk. Vidare vill partiet kompensera svenska bönder för merkostnader som uppkommer till följd av att de lever upp till intentionerna i den svenska djurskyddslagstiftningen genom att

införa ett särskilt djurvälståndsbidrag. Dessutom vill partiet kraftigt öka återbetalningen av dieselskatt till bönderna samt återinföra de statliga subventionerna för avbyttjänster. Sverigedemokraterna avsätter resurser till fler livsmedelskontroller och ökar den svenska medfinansieringen så att landsbygdsprogrammets totala budget håller samma nivå som tidigare. Av tabell 1 framgår att Sverigedemokraterna även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017.

I Vänsterpartiets partimotion 2013/14:Fi254 redovisas ett förslag om höjning av ramen för 2014 med 1 005 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Vänsterpartiet föreslår även en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017. Vänsterpartiet prioriterar en miljö- och klimatanpassad livsmedelssektor med fokus på närproducerade livsmedel, och Livsmedelsverket får därför höjda anslag och nya uppdrag. Som ett led i en större satsning på ekologiskt och miljöanpassat jordbruk och bättre mat avsetts medel för miljöförbättringar och en ny satsning på mat, ”Sverige – det hållbara matlandet”. Vänsterpartiet ökar skogsskyddet genom ökat anslag för biotopskydd och naturvårdsavtal. Samtidigt föreslår vi ett stort anslag för omställning till hyggesfri skogsskötsel. Ett starkt djurskydd i Sverige värnas och vi ökar Jordbruksverkets anslag för djurskyddsverksamhet samt införande av en djuretisk ombudsman. Stödet till bredbands- och fiberutbyggnad på landsbygden ökar i likhet med stödet till naturbetesmarker.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas i propositionen under utgiftsområde 20 inrättades bidraget till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) 2009. Syftet med bidraget är att gynna kreativa och kostnadseffektiva åtgärder som förbättrar havsmiljön, i första hand genom att minska utsläppen av näringsämnen. Då fortsatt finansiering av dessa projekt är av stor betydelse i arbetet med att minska övergödningen anser utskottet att anslaget bör ökas i enlighet med regeringens förslag.

Som framgår av propositionen under utgiftsområde 23 minskar EU-finansieringen av det svenska landsbygdsprogrammet under den kommande sjuårsperioden till följd av beslut om EU:s fleråriga budgetram för 2014–2020. Den statliga medfinansieringen av programmet bibehålls dock på samma nivå som under innevarande programperiod. Utgifterna för landsbygdsprogrammet väntas jämfört med 2013, som var slutåret för innevarande programperiod, vara lägre i början av den nya sjuåriga programperiod som inleds 2014 för att gradvis öka under programperiodens gång.

Utskottet ser mot bakgrund av det anförda och med anledning av de aktuella motionerna inga skäl att föreslå någon förändring av ramarna för de två utgiftsområden som utskottet bereder. I respektive budgetbetänkande kommer utskottet att närmare behandla regeringens förslag till fördelning av medel på olika anslag.

Sammanfattningsvis föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till ramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård (ca 5 156 miljoner kronor) och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (ca 15 278 miljoner kronor). Vidare bör finansutskottet tillstyrka regeringens förslag till preliminär fördelning av utgifterna för 2015–2017 i berörda delar. Därmed bör finansutskottet avstyrka motionerna 2013/14: Fi308 (S) yrkande 4, 2013/14:Fi319 (MP) yrkandena 4 och 5, 2013/14: Fi282 (SD) yrkandena 4 och 5 och 2013/14:Fi254 (V) yrkandena 4 och 5 i de delar som berörs här.

Stockholm den 24 oktober 2013

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Bengt-Anders Johansson (M), Rune Wikström (M), Johan Löfstrand (S), Johan Hultberg (M), Helén Pettersson i Umeå (S), Åsa Coenraads (M), Jan-Olof Larsson (S), Anita Brodén (FP), Sara Karlsson (S), Roger Tiefensee (C), Pyry Niemi (S), Christer Akej (M), Helena Leander (MP), Irene Oskarsson (KD), Josef Fransson (SD) och Jens Holm (V).

Avvikande meningar

1. Kvotplikt för biodrivmedel (SD)

Josef Fransson (SD) anför:

Enligt min mening bör regeringen avstå från att införa kvotplikt för låginblandning av biodrivmedel. Som argument för att tvinga fram användande av biodrivmedel anförs i huvudsak den klimatnytta dessa bränslen påstås generera. Detta menar jag är felaktigt, åtminstone när det gäller första generationens biodrivmedel. Konsekvensen av ökat användande av dessa bränslen, framförallt uppodling av ny mark, förändrar markanvändningen på ett sätt som genererar en koldioxidsskuld som det kommer att ta många årtionden att kompensera för. I klartext innebär det att utsläppen av koldioxid ökar för årtionden framåt. Samtidigt riskerar ovärderlig orörd natur att försvinna, inte minst sydamerikansk regnskog, vilket drabbar världens biologiska mångfald. Ett annat problem med biodrivmedlen är att många motorfordon inte är konstruerade ens för en låginblandning, utan haverear, med stora konsekvenser för enskilda privatpersoner. Vidare har personer inom bl. a. FN lyft fram tydliga konflikter mellan biodrivmedelsframställning och global livsmedelsförsörjning. Jag anser att finansutskottet därmed bör tillstyrka motion Fi243 (SD) yrkande 2.

2. Andelen biodrivmedel i dieselbränsle (S)

Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S) och Pyry Niemi (S) anför:

Det krävs enligt vår mening ökade ambitioner för kvotplikten. Regeringen är långt ifrån att nå sitt mål om en fossiloberoende fordonsflotta, och det kommer att krävas flera steg för att närma sig målet. Ett steg på vägen är regeringens förslag om kvotplikt på biodrivmedel, men ambitionerna är tyvärr inte tillräckliga. För att efterfrågan ska öka och för att investeringar ska vara lönsamma för industrin måste politiken våga mer. Drivmedelsbolag behöver incitament för att fortsätta investera i produktion av förnybara drivmedel. Marknaden klarar av att höja kvotplikten till minst 11 procent och därefter låta den följa en trappa för kommande år. Andelen biodrivmedel med särskilda fördelar bör höjas till 5 volymprocent i ett första steg. Vi anser att finansutskottet därmed bör tillstyrka motionerna Fi272 (S) yrkande 1 och T517 (S) yrkande 25.

3. Säkerställande av biodrivmedlens klimatnytta (S, MP, V)

Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S), Helena Leander (MP) och Jens Holm (V) anför:

För att säkerställa utvecklingen av biodrivmedel med högre miljö kvalitet krävs övergångsregler som gäller fram till dess att EU-direktivet om skärpt minimikrav på etanolens CO₂-reduktion till 50 procent börjar gälla den 1 januari 2017. Kvotpliktssystem kommer att leda till import av etanol med dålig klimatprestanda. Den inhemskt producerade etanolen har hög kvalitet ur miljösynpunkt. I samband med införandet av kvotplikt bör regeringen därför säkerställa biodrivmedlens klimatnytta genom att i första hand ställa krav på att de biodrivmedel som ingår ska ha en klimateffektivitet på minst 50 procent eller i andra hand vidhålla kravet på att etanolen ska vara "ren" (dvs. odenaturerad) fram till EU:s skarpare regler träder i kraft. Annars finns det risk för att drivmedel med bättre miljö kvalitet utkonkurreras, att måluppfyllelsen därmed blir lägre och att dessutom utvecklingen av arbetstillfällen och ytterligare förbättrad kvalitet hotas. Orsaken är att regeringen släpper kravet på att etanolen som låginblandas ska vara odenaturerad. EU:s hållbarhetskriterier beträffande det särskilda tullvillkoret kräver i en första period enbart klimatprestanda på 35 procent, och löser alltså inte problemet i nuläget. Vi anser att finansutskottet därmed bör tillstyrka motionerna Fi272 (S) yrkande 2 och T526 (MP) yrkande 46.

4. Ramar för utgiftsområdena 20 och 23 (S)

Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S) och Pyy Niemi (S) anför:

Den politik vi förordar framgår av Socialdemokraternas partimotion 2013/14:Fi308. Där föreslås en ökning av ramen för utgiftsområde 20 med 850 miljoner kronor för 2014 jämfört med regeringens förslag. För att klara miljömålen föreslår vi ett miljömålsinvesteringsprogram. Därutöver vill vi genomföra insatser för att hejda övergödningen och klara den biologiska mångfalden. Det svenska systemet med 16 miljömål som fastslagits av riksdagen måste få en starkare ställning i svensk miljöpolitik. Vi menar att det lokala engagemanget för att nå miljömålet är viktigt. Därför föreslås en miljömålsmiljard till ett miljömålsinvesteringsprogram under fyra år. Det handlar också om skydd av tätortnära natur för att bevara biologisk mångfald, eller åtgärder som minskar barns exponering för farliga ämnen. Att hejda övergödningen i Östersjön och Västerhavet är en viktig prioritering för Socialdemokraterna. För att förbättra havs- och vattenmiljön vill vi bl.a. satsa på mer biogas i lantbruket, ge musselodlare ersättning för att de tar bort näringsämnen ur havet samt satsa mer pengar än regeringen på landsbygdsprogrammet som kan ge ersättning för grödor och våtmark som binder utsläpp av näringsämnen. Biologisk mångfald är central för att upprätthålla ett hållbart ekosystem. I vårt budgetalternativ avsätter vi mer

resurser än regeringen. Utsläppen från trafiken ökar och utan åtgärder kommer Sverige inte att nå de klimatmål som riksdagen har beslutat. Vi föreslår ett system med miljöbilsbonus där den som köper en bil med lägre utsläpp får en premie.

Vårt förslag till ram för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för 2014 är 312 miljoner kronor högre än regeringens. Vi vill utveckla landsbygden – och utveckla landsbygdens näringsliv. Genom att bidra till att grundläggande service för näringsidkare finns på plats i hela landet skapas bättre förutsättningar för alla landsbygdens företag. Vi vill också få fram fler innovationer på landsbygden. Investeringsstöd ska leda till mer konkurrenskraftiga företag. Vi har höga ambitioner för ett ekologiskt hållbart jordbruk som också är tryggt för konsumenten, och en djurhållning i världsklass. Svenska konsumenter har rätt till mat av hög kvalitet och med hög säkerhet. Svensk mat har ofta högre kvalitet och är producerad efter tuffa miljökrav och djurskyddsregler. Detta är inte gratis för producenterna, och därför behöver jordbruket ett visst stöd för att inte missgynnas otillbörligt i den internationella konkurrensen. Vi vill särskilt stödja innovativa verksamheter, eftersom marknaden tenderar att generera för få innovationer. Innovationsstödet ska koordineras med övrigt stöd till innovationer. För att landsbygden ska utvecklas och bidra till svensk tillväxt behöver tillgången till it-infrastruktur, inte minst bredband, förbättras. I stödet ryms stöd till utbyggnad av bredband i hela landet. Vi socialdemokrater har drivit att EU-stöden till landsbygd och jordbruk ska styras om till att gälla mer ersättningar för åtgärder som gynnar det allmänna, t.ex. miljöåtgärderna i landsbygdsprogrammet. Det vill vi fortsätta med.

Sammanfattningsvis anser vi att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till utgiftsramar för 2014 för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och i stället tillstyrka det förslag som finns i motion 2013/14:Fi308 i berörda delar. Innebörden är att ramen för vart och ett av utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blir 850 respektive 312 miljoner kronor högre än regeringens förslag.

5. Ramar för utgiftsområdena 20 och 23 (MP)

Helena Leander (MP) anför:

Jag står bakom det förslag om att öka ramen för utgiftsområde 20 och därmed avsätta 4 139 miljoner kronor mer för 2014 än regeringen som redovisas i Miljöpartiets partimotion 2013/14:Fi319. Av tabell 1 framgår att Miljöpartiet även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017. Vi anslår medel som bl.a. används till att införa ett rikstäckande stöd till gårdar som producerar biogas, ett så kallat metanreduceringsstöd. Vidare föreslås ett stöd för klimatinvesteringar i kommuner och regioner (KLOKT-stöd) samt inrättandet av ett anslag för klimatsatsningar utanför biståndsramen under utgiftsområdet. Den biologiska mångfalden i våra skogar utarmas. Områ-

den som borde skyddas avverkas i brist på pengar. I budgeten för 2013 återställde regeringen en del av de neddragningar som tidigare riktades mot skyddet av skogar. Vi föreslår att anslagen för skydd av skogar och annan värdefull natur höjs etappvis och kraftfullt. Regeringen gjorde en tillfällig höjning av anslagen för havsmiljön, som sedan upphörde förra året, och nu föreslås att anslaget delvis återställs. Vi anser att Sverige ska intensifiera arbetet för att minska spridningen av miljögifter. Det behövs en vassare tillsyn och att vi mer aktivt tar vara på de möjligheter som EU:s kemikaliereregler nu ger både nationellt och europeiskt.

När det gäller utgiftsområde 23 delar jag uppfattningen i Miljöpartiets ovan nämnda partimotion att ramen för utgiftsområde 23 ska vara 857 miljoner kronor högre än regeringen föreslår för 2014. Av tabell 1 framgår att Miljöpartiet även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017. Vi vill bl.a. återföra ett särskilt anslag för åtgärder för att stärka det ekologiska lantbruket. Finansieringen från landsbygdsprogrammet är ett centralt styrmedel i miljöarbetet. När EU nu skär ner stödet till landsbygdsprogrammet vill vi kompensera detta genom en ökad nationell finansiering. Som redovisas i motionen vill Miljöpartiet samtidigt ändra inriktningen på landsbygdsprogrammet och att omställning till ekologisk produktion ska prioriteras. Det behövs en allmän skärpning av djurskyddet i Sverige. Vi vill bl.a. inrätta en djuretisk ombudsman, skärpa Jordbruksverkets arbete med föreskrifter och tillsyn enligt djurskyddslagen, satsa på alternativ till djurförsök och öka ersättningar för viltskador för att minska konflikter kring rovdjuren.

Sammanfattningsvis anser jag att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till utgiftsramar för 2014 för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och i stället tillstyrka det förslag som finns i motion 2013/14:Fi319 i berörda delar. Innebörden är att ramen för vart och ett av utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blir 4 139 respektive 857 miljoner kronor högre än regeringens förslag. Jag anser också att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till preliminära utgiftsramar för perioden 2015–2017 och i stället tillstyrka motsvarande förslag i den nyss nämnda motionen i de delar som berörs här.

6. Ramar för utgiftsområdena 20 och 23 (SD)

Josef Fransson (SD) anför:

När det gäller ramarna för de utgiftsområden som miljö- och jordbruksutskottet bereder instämmer jag i det som sägs i Sverigedemokraternas partimotion 2013/14:Fi282. Jag anser därmed att ramen för utgiftsområde 20 bör ökas med 120 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för 2014. Vi Sverigedemokrater tar situationen i vårt innanhav Östersjön på allvar. Vi ökar anslagen för att sanera och återställa förorenade områ-

den samt för åtgärder för havs- och vattenmiljö. Vi föreslår även en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017.

I vår partimotion 2013/14:Fi282 föreslås beträffande utgiftsområde 23 en ökning av ramen för 2014 med 1 226 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Enligt Skogsstyrelsen har miljöhänsynen inte alltid levt upp till en acceptabel nivå. Vi vill skjuta till ytterligare resurser till Skogsstyrelsen för att enklare och oftare kunna bistå med rådgivning till markägarna. Vi vill också öka anslagen till Sveriges Lantbruksuniversitet. Bland annat skjuter vi till medel till forskning inom skogsnäringen. I vår partimotion framhålls även behovet av att utöka antalet fiskodlingar i Sverige, och därför skjuter vi till resurser för att öka odlingen av matfisk. Vidare vill vi kompensera svenska bönder för merkostnader som uppkommer till följd av att de lever upp till intentionerna i den svenska djurskyddslagstiftningen genom att införa ett särskilt djurvälferdsbidrag. Dessutom vill vi kraftigt öka återbetalningen av dieselskatt till bönderna samt återinföra de statliga subventionerna för avbyttjänster. Sverigedemokraterna avsätter resurser till fler livsmedelskontroller och ökar den svenska medfinansieringen så att landsbygdsprogrammets totala budget håller samma nivå som tidigare. Av tabell 1 framgår att vi även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017.

Sammanfattningsvis anser jag att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till utgiftsramar för 2014 för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och i stället tillstyrka det förslag som finns i motion 2013/14:Fi282 i berörda delar. Innebörden är att ramen för vart och ett av utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blir 120 respektive 1 226 miljoner kronor högre än regeringens förslag. Jag anser också att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till preliminära utgiftsramar för perioden 2015–2017 och i stället tillstyrka motsvarande förslag i den ovan nämnda motionen i de delar som berörs här.

7. Ramar för utgiftsområdena 20 och 23 (V)

Jens Holm (V) anför:

Vänsterpartiet vill se ett tryggt och värdigt samhälle byggt på omtanke och solidaritet. Vi ser nu hur välfärdssamhället krackelerar alltmer och att Sverige inte klarar 14 av våra 16 miljömål. Högerregeringen har sedan 2006 lagt 27 gånger mer på skattesänkningar än på den gemensamma välfärden i kommunsektorn, dvs. vård, skola och omsorg. Detta samtidigt som vi har blivit alltmer av ett risksamhälle där ingen av oss längre kan lita på att de gemensamma trygghetssystemen som sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring finns där för oss när vi behöver dem.

Det är dags för en ny färdriktning. Ett samhälle som byggs med omtanke och medmänsklighet är i grunden starkare än ett land där girigheten får råda. Vänsterpartiet sätter kampen mot arbetslösheten främst i den ekonomiska politiken och föreslår kraftiga resursförstärkningar till välfärden. Vi gör stora investeringar i bostadsbyggande, infrastruktur, klimatomställning och utbildning och vi gör tydliga förstärkningar i de gemensamma trygghetssystemen. Redan nästan år räknar vi med att våra satsningar på välfärden och i investeringar i infrastruktur, bostadsbyggande m.m. ger nästan 30 000 jobb.

Vi i Sverige måste ta vårt ansvar för våra historiska utsläpp. Därför lägger Vänsterpartiet fram förslag på nya skarpare klimatmål för Sverige och EU. Vi vill att utsläppen ska bringas ned till under 40 miljoner ton till 2020. Vi driver också att EU ska minska sina utsläpp med 40 procent till 2020.

Våra förslag är viktiga steg mot ett jämställt samhälle. Vi föreslår ett antal strategiskt viktiga reformer för att minska löne- och inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män och omfördela ansvaret för det obetalda hemarbetet.

I motsättning till dessa reformer står regeringens ensidiga skattesänkarpolitik. I och med den minskar möjligheterna att satsa på en bättre och utbyggd välfärd och en rättvis fördelning av de ekonomiska resurserna, och den står också i motsats till en effektiv jobbpolitik. Vänsterpartiet finansierar sina satsningar fullt ut genom att avvisa ett antal av de skattesänkningar och subventioner till arbetsgivare som regeringen genomfört. Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att trygga välfärden, få fler människor i arbete, öka jämlikheten och jämställdheten och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Då behövs större skatteintäkter än i dag och vi vet att viljan att betala skatt är god om det finns en tydlig koppling till satsningar på exempelvis sjukvård, skola, äldreomsorg och miljö. Vi tar därför steg mot ett skattesystem byggt på principen skatt efter bärkraft och likformighet.

Vänsterpartiets förslag inom utgiftsområdena 20 och 23 är delar av vårt budgetalternativ som en helhet. Vi vill se en inriktning av politiken inom utgiftsområdena som innebär följande.

Vi föreslår en ökning av ramen för utgiftsområde 20 som framgår av partimotion 2013/14:Fi254. Regeringens förslag till budget för utgiftsområdet innebär även fortsättningsvis sänkta miljö- och klimatambitioner. Anslagsnivåerna är otillräckliga för att Sverige ska uppnå 14 av våra 16 nationella miljö kvalitetsmål. Inte heller är nivåerna tillräckliga för att Sverige globalt ska ta sitt klimatansvar eller leva upp till åtaganden i Nagoya om att bromsa utarmningen av biologisk mångfald. Det krävs politiska lösningar på miljö- och klimatproblemen, och sammantaget föreslår vi att utgiftsområdet tillförs 2 085 miljoner utöver regeringens förslag för 2014. Av tabell 1 framgår att vi även föreslår en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2016.

Därutöver föreslår Vänsterpartiet ett nytt klimatbistånd med nya additionella medel. Detta finansieras med 1 miljard kronor 2013 och 1,5 miljarder kronor för åren 2014 respektive 2015. Dessa medel återfinns i vårt förslag till anslag under utgiftsområde 7.

För utgiftsområde 23 förordar Vänsterpartiet en höjning av ramen för 2014 med 1 005 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Vi föreslår även en successiv ökning av utgiftsområdets ram jämfört med regeringens förslag under perioden 2015–2017. I Vänsterpartiets förslag prioriteras en miljö- och klimatanpassad livsmedelssektor med fokus på närproducerade livsmedel, och Livsmedelsverket får därför höjda anslag och nya uppdrag. Som ett led i en större satsning på ekologiskt och miljöanpassat jordbruk och bättre mat avsätts medel för miljöförbättringar och en ny satsning på mat, ”Sverige – det hållbara matlandet”. Vi ökar skogsskyddet genom ett ökat anslag för biotopskydd och naturvårdsavtal. Samtidigt föreslår vi ett stort anslag för omställning till hyggesfri skogsskötsel. Ett starkt djurskydd i Sverige värnas, och vi ökar Jordbruksverkets anslag för djurskyddsverksamhet samt inför en djuretisk ombudsman. Stödet till bredbands- och fiberutbyggnad på landsbygden ökar i likhet med stödet till naturbetesmarker.

Sammanfattningsvis anser vi att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till utgiftsramar för 2014 för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och i stället tillstyrka det förslag som finns i motion 2013/14:Fi254 i berörda delar. Innebörden är att ramen för vart och ett av utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blir 2 085 respektive 1 005 miljoner kronor högre än regeringens förslag. Vi anser också att finansutskottet bör avstyrka regeringens förslag till preliminära utgiftsramar och i stället tillstyrka motsvarande förslag för perioden 2015–2016 i den ovan nämnda motionen i de delar som berörs här.